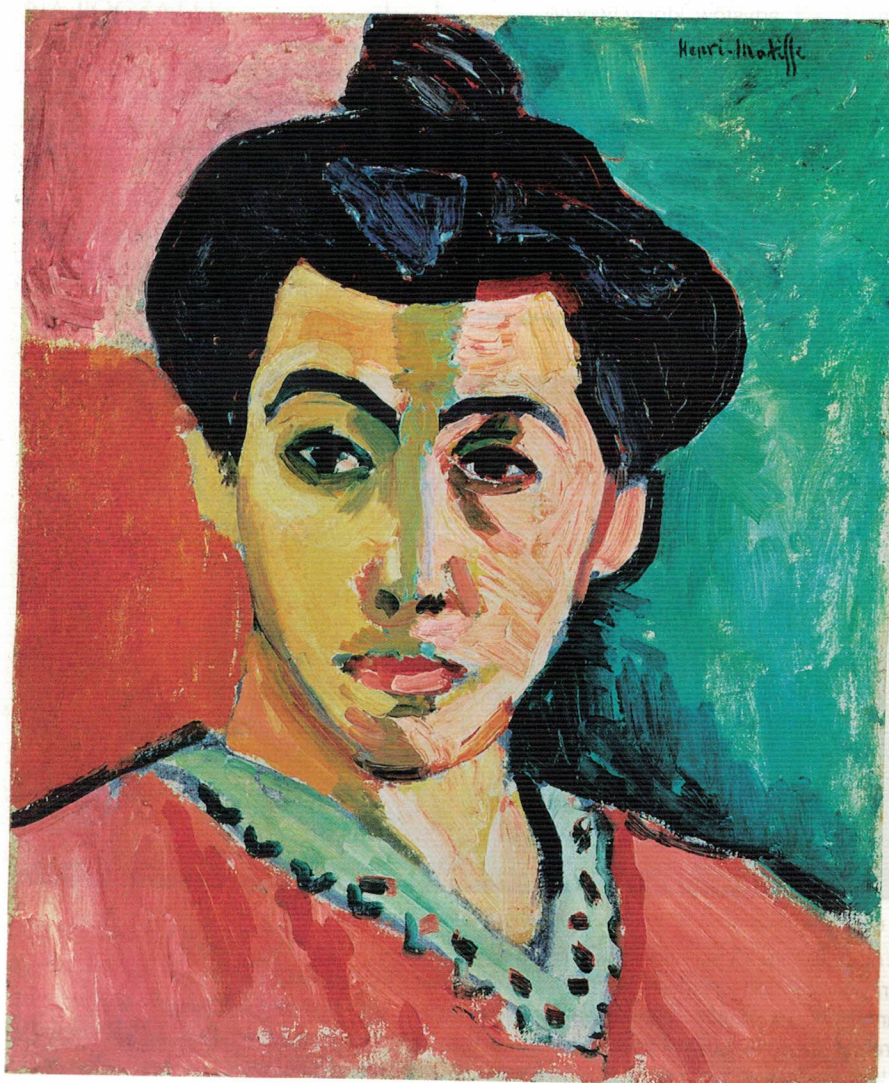

I. WYBRANE NURTY ŚWIATOWEJ AWANGARDY

Zapoznaj się z kontekstami historycznymi i społecznymi, w jakich ukształtowały się i działały poszczególne ruchy awangardowe. Przeanalizuj także ich najważniejsze cechy zebrane w formie graficznej.

■ FOWIZM – DZIKIE BESTIE ATAKUJĄ MALARSTWO

Sztukę XX w. otwiera fowizm. Artyści tego nurtu pracowali szybko, dając wyraz swoim emocjom, nie marnując czasu i natchnienia na precyzyjne ukazywanie kształtów czy staranne wykończenie detali. Fowiści wierzyli, że najprostsze środki wyrazu budują najbardziej bezpośrednią artystyczną wypowiedź. Dla przedstawicieli tego kierunku najważniejszy stał się kolor – miał być mocny, wyrazisty, agresywny. Artyści szukali jak najsilniejszych kontrastów pomiędzy barwami i nie przejmowali się tym, jakie są rzeczywiste kolory otaczających ich przedmiotów. Wielka siła wyrazu prac fowistów była czymś nowym i niespotykanym. Jeden z krytyków dla opisanie ich wystawy użył francuskiego słowa *le fauve* [ly fow], oznaczającego ‘dziką bestię, drapieżnika’ – stąd wzięła się nazwa kierunku. Twórczość fowistów określano także jako ‘malarstwo dzikich’.

HENRI MATISSE [ari matis],
*Portret pani Matisse z zieloną
pęgą*, olej na płótnie,
40,5 × 32,5 cm, Królewskie
Muzeum Sztuk Pięknych
w Kopenhadze, 1905 r.

Francuski artysta sportretował żonę. Posłużył się płaskimi plamami intensywnych barw, a mocne kontury namalował szybkimi, wyraźnie widocznymi ruchami pędzla. Uwagę zwraca gruba zielona linia dzieląca pionowo twarz kobiety na strefy zimnych i ciepłych kolorów. Podział ten odzwierciedla wrażenia światłocieniowe. Realistyczne podejście zostało zatem zastąpione deformacją i operowaniem barwą. Celem twórcy nie była dokładna analiza wyglądu kobiecej twarzy, lecz oddanie wrażenia, jakich dostarcza jej kontemplacja. Efektem jest specyficzna dekoracyjność. Wyraz dzieła potęguje nierówna faktura uzyskana dzięki nakładaniu farb wprost z tubek.